

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут права
Кафедра історії

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
НАЦІОНАЛЬНА ІДЕНТИЧНІСТЬ

Рівень вищої освіти	Перший рівень
Спеціальність: освітня програма	017 Фізична культура і спорт: Фізична культура і спорт

Затверджено рішенням Ради з якості ННМІ

Голова Ради з якості ННМІ
Петрашенко Вікторія Олександрівна

ДАНІ ПРО ПОГОДЖЕННЯ

Розробник

Дегтярьов Сергій Іванович

Зякун Алла Іванівна

Розглянуто і схвалено на засіданні Кафедра історії	Завідувач кафедри Дегтярьов Сергій Іванович
---	--

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Національна ідентичність
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий інститут права. Кафедра історії
Розробник(и)	Зякун Алла Іванівна, Дегтярьов Сергій Іванович
Рівень вищої освіти	Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл
Тривалість вивчення навчальної дисципліни	один семестр
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 3 кред. ЄКТС, 90 год. Для денної форми навчання 62 год. становить контактна робота з викладачем (38 год. лекцій, 24 год. практичних занять), 28 год. становить самостійна робота. Для заочної форми навчання 6 год. становить контактна робота з викладачем (4 год. лекцій, 2 год. практичних занять), 84 год. становить самостійна робота.
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Фізична культура і спорт"
Передумови для вивчення дисципліни	Передумови для вивчення відсутні
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є досягнення здобувачами сучасного конструктивного, фундаментального і критичного мислення та набуття системи спеціальних знань щодо культурно-історичного феномену національної ідентичності в українській репрезентації на широкому культурно-цивілізаційному тлі.

4. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1 Історичні, теоретичні та методологічні засади дослідження ідентичності Ідентичність як історіографічне явище. Теорія та методологія вивчення феномену ідентичності. Концепт «ідентичність»: сутність і структура. Етнічна ідентичність. Цивілізаційний вимір національної ідентичності. Релігійна ідентичність. Цивілізаційна самоідентифікація ідентичності.
Тема 2 Ідентичність в епоху Київської Русі Сутність середньовічної ідентичності. Її особливості в Києво-Руській державі. Українська християнська ідентичність. Роль київської, галицько-волинської та литовсько-руської еліт у цивілізаційній ідентифікації суспільства
Тема 3 Ідентифікаційні процеси на теренах України ранньомодерної доби Українське козацтво як носій нових рис ідентичності. Козацько-гетьманська держава як уособлення нової ідентифікації українського суспільства. Збереження релігійної ідентичності українців в умовах Берестейської унії. Міжкультурна комунікація в процесі утвердження української національної ідентичності.
Тема 4 Українська ідентичність в умовах Австро-Угорської та Російської імперій Ідентичності на тлі націєтворення в епоху модерну та раннього модернізму. Малоросійство як руйнація української ідентичності. Ідентичність українців Австро-Угорщини. Австрофільство, москвофільство та пропольська орієнтація. Ідентифікація українців в умовах Першої світової війни і Революції 1917–1921 рр. Українська політична еліта як носій національної ідентичності.
Тема 5 Українська ідентичність в умовах тоталітарних режимів Українська ідентичність та асиміляторська політика російського більшовизму. Нищення української ідентичності внаслідок комунізації суспільства, Голодомору і масових репресій. Ідентифікаційні процеси в контексті радянського «збирання» українських земель та Другої світової війни. Українська ідентичність на тлі пам'яті про «розстріляне відродження», діяльності шістдесятників, дисидентів та правозахисників.
Тема 6 Цивілізаційний вимір ідентичностей незалежної України Демонтаж тоталітарної ідентичності. Зміст української національної ідеї як стрижень ідентифікації суспільства. Українська ідентичність на ґрунті культури, гідності та моральних цінностей. Національна ідентичність на тлі російської агресії. Корупційно-олігархічна ідентичність. Корінні народи та національні меншини України в цивілізаційній ідентифікації суспільства. Українська ідентичність як протидія російській інформаційній інтервенції, корупції та олігархізації країни.
Тема 7 Громадянська і цивілізаційна ідентичність українців в умовах цифровізації та глобалізації Громадянська та цивілізаційна ідентичності у контексті сучасних інформаційних, інтеграційних та глобалізаційних процесів. Війни ідентичностей у глобалізованому світі. COVID-19 – тест для ідентичностей. Українська ідентичність в чужоземному середовищі.

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

PH1	Виразити громадянську стійкість, виявляти свою національну та громадянську ідентичність у повсякденному житті та в умовах негативних зовнішніх впливів.
PH2	Поширювати знання про ознаки і властивості, які вирізняють українську людину, українську спільноту й українську культуру з-поміж інших аналогічних об'єктів (феноменів).

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.
Для спеціальності 017 Фізична культура і спорт:

ПР4	Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.
ПР24	Ідентифікувати та пояснювати сутність української національної ідентичності, а також формувати оборонну свідомість, спрямовану на захист незалежності і територіальної цілісності України, конституційних засад державного ладу, національних інтересів та суспільно-державних (національних) цінностей України.

7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок

Компетентності та соціальні навички, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:

СН1	Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
СН3	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.
СН10	Здатність бути критичним і самокритичним.
СН14	Здатність здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів.

8. Види навчальних занять

Тема 1. Історичні, теоретичні та методологічні засади дослідження ідентичності	
Лк1 "Історичні, теоретичні та методологічні засади дослідження ідентичності" (денна) 1. Національна ідентичність: зміст навчальної дисципліни. 2. Історіографія питання. 3. Теоретичні та методологічні засади дисципліни.	
Лк1 "Історичні, теоретичні та методологічні засади дослідження цивілізаційної ідентичності" (заочна) 1. Національна ідентичність: зміст навчальної дисципліни. 2. Історіографія питання. 3. Теоретичні та методологічні засади дисципліни.	

Лк2 "Історичні, теоретичні та методологічні засади дослідження ідентичності" (денна) 1. Концепт «ідентичність», його сутність і структура. 2. Етнічна ідентичність та її український різновид. 3. Цивілізаційний вимір національної ідентичності.
Лк2 "Історичні, теоретичні та методологічні засади дослідження цивілізаційної ідентичності" (заочна) 1. Концепт «ідентичність», його сутність і структура. 2. Етнічна ідентичність та її український різновид. 3. Цивілізаційний вимір національної ідентичності.
Лк3 "Історичні, теоретичні та методологічні засади дослідження ідентичності" (денна) 1. Релігійна ідентичність у системі цивілізаційних цінностей. 2. Цивілізаційна самоідентифікація ідентичності як соціокультурний і свідомісний феномен.
С31 "Історичні, теоретичні та методологічні засади дослідження цивілізаційної ідентичності" (денна) 1. Ідентичність як наукова проблема. Стан вивченості. 2. Етнічна ідентичність. Етнокультурна історична пам'ять. 3. Етнічність: інтерпретація поняття та функції. 4. Національна ідентичність. 5. Релігійна ідентичність.
С31 "Історичні, теоретичні та методологічні засади дослідження цивілізаційної ідентичності" (заочна) 1. Ідентичність як наукова проблема. Стан вивченості. 2. Етнічна ідентичність. Етнокультурна історична пам'ять. 3. Етнічність: інтерпретація поняття та функції. 4. Національна ідентичність. 5. Релігійна ідентичність.
Тема 2. Ідентичність в епоху Київської Русі
Лк4 "Ідентичність в епоху Київської Русі" (денна) 1. Сутність середньовічної ідентичності. 2. Становлення української християнської ідентичності.
Лк5 "Ідентичність в епоху Київської Русі" (денна) 1. Роль київських князів у формуванні киеворуської ідентичності. 2. Галицько-Волинське князівство як опора державності і політичної ідентичності. 3. Участь церковної еліти у формуванні ідентичності. 4. Литовсько-руський період української історії як передумова процесу утвердження українського етносу з ознаками нації.
С32 "Ідентичність в епоху Київської Русі" (денна) 1. Наукові інтерпретації проблеми давньоруської ідентичності (М. Грушевський, О. Толочко, С. Плохій та ін.). 2. Процес ідентифікації слов'ян. 3. Християнізація Києво-Руської держави та формування ідентичності християнської спільноти.

СЗЗ "Ідентичність в епоху Київської Русі" (денна) 1. Роль київських князів у формуванні києворуської ідентичності. 2. Галицько-Волинське князівство як опора державності і політичної ідентичності. 3. Участь церковної еліти у формуванні ідентичності. 4. Литовсько-руський період української історії як передумова процесу утвердження українського етносу з ознаками нації.
Тема 3. Ідентифікаційні процеси на теренах України ранньомодерної доби
Лк6 "Ідентифікаційні процеси на теренах України ранньомодерної доби" (денна) 1. Соціокультурний феномен українського козацтва. 2. Козацько-гетьманська держава і формування «козацького народу».
Лк7 "Ідентифікаційні процеси на теренах України ранньомодерної доби" (денна) 1. Основні цілі Брестської унії 1596 року. 2. Наслідки унії для релігійної української ідентичності.
Лк8 "Ідентифікаційні процеси на теренах України ранньомодерної доби" (денна) 1. Цивілізаційна ідентичність: основні чинники формування. 2. Ранньомодерна українська ідентичність. 3. Становлення української свідомості у XVII столітті.
СЗ4 "Ідентифікаційні процеси на теренах України ранньомодерної доби" (денна) 1. Соціокультурний феномен українського козацтва. 2. Брестська унія 1596 року та релігійна українська ідентичність. 3. Цілі війни під проводом Б. Хмельницького. 4. Козацько-гетьманська держава і формування «козацького народу».
Тема 4. Українська ідентичність в умовах Австро-Угорської та Російської імперій
Лк9 "Українська ідентичність в умовах Австро-Угорської та Російської імперій" (денна) 1. Космополітичний характер австрійського уряду. 2. Суспільно-політичне становище українців у складі Австрійської/Австро-Угорської імперії. 3. Західноукраїнська інтелігенція та проблема національної самоідентифікації.
Лк10 "Українська ідентичність в умовах Австро-Угорської та Російської імперій" (денна) 1. Ідейно-політичне оформлення українського руху під час революції 1848-1849 років. 2. Українсько-польське протистояння у Галичині. 3. Діяльність українських політичних сил після «Весни народів». Ідея незалежної України.
Лк11 "Українська ідентичність в умовах Австро-Угорської та Російської імперій" (денна) 1. Українці під владою Російської імперії: інкорпорація та асиміляція. 2. Малоросійство як руйнівний фактор української ідентичності. 3. «Козацький міф». 4. «Селянський міф» та українська ідентичність. 5. Роль українофілів у формуванні української ідентичності.

Лк12 "Українська ідентичність в умовах Австро-Угорської та Російської імперій" (денна) 1. Теоретичне осмислення українського національного руху у другій половині XIX ст. 2. Кирило-Мефодіївське товариство та його члени. 3. Громадівський рух 1860-1870-х років. 4. «Український соціалізм» у баченні М. Драгоманова та І. Франка. 5. Соборницький рух як чинник ідентифікації українців в умовах Першої світової війни та Української революції 1917-1921 років.
С35 "Українська ідентичність в умовах Австро-Угорської та Російської імперій" (денна) 1. Суспільно-політичне становище українців у складі Австрійської/Австро-Угорської імперії. 2. Ідейно-політичне оформлення українського руху під час революції 1848-1849 років. 3. Українсько-польське протистояння у Галичині. 4. Діяльність українських політичних сил після «Весни народів». Ідея незалежної України.
С36 "Українська ідентичність в умовах Австро-Угорської та Російської імперій" (денна) 1. Українці під владою Російської імперії: інкорпорація та асиміляція. 2. «Козацький міф» та «Селянський міф» як формуючі фактори української ідентичності. 3. Роль українофілів у формуванні української ідентичності.
С37 "Українська ідентичність в умовах Австро-Угорської та Російської імперій" (денна) 1. Кирило-Мефодіївське товариство та його члени. 2. Громадівський рух 1860-1870-х років. 3. «Український соціалізм» у баченні М. Драгоманова та І. Франка. 4. Соборницький рух як чинник ідентифікації українців в умовах Першої світової війни та Української революції 1917-1921 років.
Тема 5. Українська ідентичність в умовах тоталітарних режимів
Лк13 "Українська ідентичність в умовах тоталітарних режимів" (денна) 1. Українці в умовах тоталітарних режимів: боротьба за ідентичність. 2. Асиміляторська політика російського більшовизму.
Лк14 "Українська ідентичність в умовах тоталітарних режимів" (денна) 1. Українські рухи в боротьбі за національне і політичне самовизначення у міжвоєнний період. Наслідки Голодомору і масових репресій для української ідентичності. 2. Політика III Рейху та Радянського Союзу щодо українців у роки Другої світової війни. Українські рухи Опору націоналістичного спрямування. 3. «Радянська» ідентичність в Україні. 4. Роль «Розстріляного відродження», шістдесятників, дисидентів і правозахисників у збереженні української ідентичності.
С38 "Українська ідентичність в умовах тоталітарних режимів" (денна) 1. Асиміляторська політика російського більшовизму. Наслідки Голодомору і масових репресій для української ідентичності. 2. Політика III Рейху та Радянського Союзу щодо українців у роки Другої світової війни. Українські рухи Опору націоналістичного спрямування. 3. «Радянська» ідентичність в Україні. 4. Роль «Розстріляного відродження», шістдесятників, дисидентів і правозахисників у збереженні української ідентичності.
Тема 6. Цивілізаційний вимір ідентичностей незалежної України

Лк15 "Цивілізаційний вимір ідентичностей незалежної України" (денна) 1. Демонтаж тоталітарної ідентичності. 2. Еволюція української національної ідеї. «Армія, мова, віра» як формула ідентичності. 3. Українська культура як консолідуючий фактор української ідентичності.
Лк16 "Цивілізаційний вимір ідентичностей незалежної України" (денна) 1. «Революція гідності» як вияв ідентичності. 2. Російська агресія і українська ідентичність. 3. Інформаційна війна: антиукраїнські наративи та історичні міфи. 4. Протидія України інформаційним впливам Росії як засіб збереження національної ідентичності.
Лк17 "Цивілізаційний вимір ідентичностей незалежної України" (денна) 1. Маргіналізація як соціокультурне та соціально-економічне явище сучасної України. Альтернативна ідентичність. Олігархічна ідентичність. 2. Роль корінних народів та національних меншин України в ідентифікації суспільства.
С39 "Цивілізаційний вимір ідентичностей незалежної України" (денна) 1. Демонтаж тоталітарної ідентичності. 2. Еволюція української національної ідеї. «Армія, мова, віра» як формула ідентичності. 3. Українська культура як консолідуючий фактор української ідентичності.
С310 "Цивілізаційний вимір ідентичностей незалежної України" (денна) 1. «Революція гідності» як вияв ідентичності. 2. Російська агресія і українська ідентичність. 3. Інформаційна війна: антиукраїнські наративи та історичні міфи. 4. Протидія України інформаційним впливам Росії як засіб збереження національної ідентичності.
С311 "Цивілізаційний вимір ідентичностей незалежної України" (денна) 1. Олігархічна ідентичність. 2. Роль корінних народів та національних меншин України в ідентифікації суспільства. 3. Історичні міфи та їх роль у формуванні національної ідентичності: приклади і аналіз.
Тема 7. Громадянська і цивілізаційна ідентичність українців в умовах цифровізації та глобалізації
Лк18 "Громадянська і цивілізаційна ідентичність українців в умовах цифровізації та глобалізації" (денна) 1. Українська ідентичність в умовах глобалізації сучасного світу. 2. Україна та Антиімперський Блок Народів.
Лк19 "Громадянська і цивілізаційна ідентичність українців в умовах цифровізації та глобалізації" (денна) 1. «Війни ідентичностей»: досвід України. 2. Українська ідентичність у чужоземному середовищі: історичний досвід і сучасні реалії.

С312 "Громадянська і цивілізаційна ідентичність українців в умовах цифровізації та глобалізації" (денна)

1. Українська ідентичність в умовах глобалізації сучасного світу. 2. Україна та Антиімперський Блок Народів. 3. «Війни ідентичностей»: досвід України. 4. Українська ідентичність у чужоземному середовищі: історичний досвід і сучасні реалії.

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Лекційне навчання
МН2	Навчання на основі запитів (Inquiry-based learning)

Лекції надають здобувачам теоретичну основу знань про мету, завдання, принципи, напрями, особливості формування та реалізації державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності як складової забезпечення національної безпеки України (РН 1). Лекційне навчання доповнюється практичними заняттями, які надають здобувачам можливість аналізувати та критично оцінювати набуті теоретичні знання. (РН 2). Навчання на основі запитів передбачає застосування здобувачами вміння самостійно працювати зі спеціальною літературою, знаходити і аналізувати потрібну інформацію (результати навчання РН 1, РН 2). Самостійному навчанню сприятиме підготовка до практичних занять та презентацій.

Під час демонстрацій та обговорення презентацій здобувачі розвиватимуть навички комунікативного спілкування, критичного та аналітичного мислення. Здатність брати на себе відповідальність і працювати в команді забезпечується груповою роботою під час колективного обговорення проблемних питань і пошук їх вирішення. Креативність формується під час виконання творчих завдань (підготовка презентацій).

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Пояснювально-інформаційні лекції.
НД2	Самостійна робота здобувача

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
Загалом правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$

Виконання задовольняє мінімальним критеріям	3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$21 \leq RD < 59$
Можливе одноразове повторне складання	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 20$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Опитування та усні коментарі викладача за його результатами	Застосування лекційних теоретичних знань в підготовці до практичних занять за темами 1-7. Мета – поглиблення знань, формування, закріплення знань, умінь і навичок, застосування їх у нових ситуаціях. Опитування передбачає самоконтроль ефективності засвоєння знань, умінь, навичок, повторення вивченого. Цей вид навчання орієнтує на репродуктивне засвоєння знань, умінь і навичок.	Під час практичних занять	Отримання балів
МФО2 Захист презентацій та рефератів	Отримання практичного та теоретичного досвіду роботи з інформаційними джерелами під час підготовки презентаційних робіт.	Під час практичних занять	Отримання консультацій

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МСО1 Звіт за результатами виконання практичних робіт	Забезпечує сприймання здобувачами навчальної інформації з одночасним її узагальненням, засвоєнням понять, законів, теорій.	Протягом навчального семестру.	Отримання балів
МСО2 Реферат (підготовка, презентація, захист)	Застосування теоретичних знань в підготовці проекту. Мета – поглиблення знань, формування, закріплення знань, умінь і навичок, застосування їх у нових ситуаціях. Цей вид навчання орієнтує на репродуктивне засвоєння знань, умінь і навичок.	Під час практичних занять	Отримання балів
МСО3 Підсумковий контроль: ДСК залік	Контроль та перевірка засвоєної навчально-теоретичної інформації, формування знань, умінь і навичок,	Сесійний тиждень	Отримання балів

Контрольні заходи:

		Максимальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
Перший семестр вивчення		100 балів	
МСО1. Звіт за результатами виконання практичних робіт		50	
		50	Так
МСО2. Реферат (підготовка, презентація, захист)		10	
		10	Ні
МСО3. Підсумковий контроль: ДСК залік		40	
		40	Ні

Форма підсумкового семестрового контролю – д/залік. Здобувач, який протягом навчального періоду виконав всі заплановані види навчальної роботи та за наслідками модульних атестацій набрав необхідну кількість рейтингових балів, яка відповідає позитивній оцінці (не менше 60 балів), отримує семестрову оцінку у відповідності до набраних рейтингових балів. Перескладання позитивної підсумкової оцінки з метою підвищення не здійснюється. Здобувач, який протягом поточної роботи не набрав кількість рейтингових балів, що відповідає позитивній оцінці (менше 60 балів), зобов'язаний ліквідувати академічну заборгованість шляхом перескладання підсумкової оцінки з навчальної дисципліни. Якщо під час семестрового контролю за основною відомістю здобувач отримав оцінку «незадовільно» з кількістю балів 21-59 включно, то він має право на дворазове перескладання підсумкової оцінки: перший раз викладачу (перше перескладання), другий раз – комісії (друге перескладання). Якщо під час семестрового контролю за основною відомістю здобувач отримав оцінку «незадовільно» з кількістю балів до 20 включно, то він має право на одноразове перескладання підсумкової оцінки – комісії. При кожному наступному перескладанні результати попередньої відомості скасовуються і у разі успішного перескладання зазначається оцінка «60 балів, задовільно», яка засвідчує виконання здобувачем вищої освіти мінімальних вимог без урахування накопичених балів. Позитивна оцінка, отримана здобувачем у результаті перескладання семестрового контролю, є остаточною. Здобувачі, які одержали за результатами другого перескладання семестрового контролю (комісії) хоча б одну оцінку «незадовільно», з університету відраховуються.

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Бібліотечні фонди
ЗН2	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)
ЗН3	Технічні засоби (кінофільми, радіо- і телепередачі, звуко- і відеозаписи та ін.)

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література

1	Цивілізаційна ідентичність українства: історія і сучасність / авт. кол.: О.Рафальський (керівник), Я.Калакура (науковий редактор), О.Калакура, М.Юрій. Київ: ІПіЕнД ім. І.Ф.Кураса НАН України, 2022. 512 с.
2	Утвердження української національної та громадянської ідентичності: монографія / К.Журба, І.Бех, С.Бойко, В.Євтушок та ін. Київ: «Компрінт». 2024. 232 с.
Допоміжна література	
1	Піонтковська Д.В. Психологічні особливості розвитку національної ідентичності студентської молоді. Дис. ...канд. психол. наук. Кам'янець-Подільський, 2017. 195 с.
2	Руденко Ю.Ю. Консолідаційна модель національної ідентичності: від теорії суверенітету до теорії політичної модернізації: монографія. Київ: «Видавництво Людмила», 2020. 364 с.
3	Шапаренко О.В. Національна ідентичність як чинник формування громадянського суспільства в Україні // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Вип.20. 2015. С.92-99.
4	Воропаєва Т. С. Європейська цивілізаційна ідентичність як чинник консолідації громадян України у постколоніальну добу (1991–2018 рр.) // Гілея: науковий вісник. 2018. Вип. 138 (2). С. 139–146.
5	Закіров М. Проблема формування модерної української державної ідентичності: геополітичний і соціокультурний аспекти. European political and law discourse. 2017. Vol. 4. Issue 2. P.141–149.
6	Найда І.В. Громадянська ідентичність як складова державотворення в контексті аналізу державної стратегії національно-патріотичного виховання // Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування. 2022. № 6. Т. 33 (72). С.31–35.
7	Дегтярьов С.І., Струпінська Д.В. Проблеми в історичній політиці та шляхи їх подолання: досвід України і Польщі // Сумський історико-архівний журнал. №XLIII. 2024. С.52-62.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	ЗАКОН УКРАЇНИ Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності // https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2834-20#Text

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Програма навчальної дисципліни	Усього годин	Навчальна робота, аудиторних годин				Самостійна робота здобувача вищої освіти за видами, годин					
			Усього, ауд. год.	Лекцій	Практичні заняття	Лабораторні роботи	Усього, год.	Самостійне опрацювання матеріалу	Підготовка до практичних занять	Підготовка до лабораторних робіт	Підготовка до контрольних заходів	Виконання самостійних позааудиторних завдань
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
денна форма навчання												
1	Історичні, теоретичні та методологічні засади дослідження ідентичності	10	8	6	2	0	2	1.5	0.5	0	0	0
2	Ідентичність в епоху Київської Русі	10	8	4	4	0	2	1	1	0	0	0
3	Ідентифікаційні процеси на теренах України ранньомодерної доби	10	8	6	2	0	2	1.5	0.5	0	0	0
4	Українська ідентичність в умовах Австро-Угорської та Російської імперій	17.5	14	8	6	0	3.5	2	1.5	0	0	0
5	Українська ідентичність в умовах тоталітарних режимів	7.5	6	4	2	0	1.5	1	0.5	0	0	0
6	Цивілізаційний вимір ідентичностей незалежної України	15	12	6	6	0	3	1.5	1.5	0	0	0
7	Громадянська і цивілізаційна ідентичність українців в умовах цифровізації та глобалізації	7.5	6	4	2	0	1.5	1	0.5	0	0	0
Контрольні заходи												
1	диференційний залік	6	0	0	0	0	6	0	0	0	6	0
Індивідуальні завдання												
1	інші індивідуальні завдання	6.5	0	0	0	0	6.5	0	0	0	0	6.5
<i>Всього з навчальної дисципліни (денна форма навчання)</i>		90	62	38	24	0	28	9.5	6	0	6	6.5

№ з/п	Програма навчальної дисципліни	Усього годин	Навчальна робота, аудиторних годин				Самостійна робота здобувача вищої освіти за видами, годин					
			Усього, ауд. год.	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні роботи	Усього, год.	Самостійне опрацювання матеріалу	Підготовка до практичних занять	Підготовка до лабораторних робіт	Підготовка до контрольних заходів	Виконання самостійних позааудиторних завдань
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
заочна форма навчання												
1	Історичні, теоретичні та методологічні засади дослідження ідентичності	10	6	4	2	0	4	3.5	0.5	0	0	0
2	Ідентичність в епоху Київської Русі	10	0	0	0	0	10	10	0	0	0	0
3	Ідентифікаційні процеси на теренах України ранньомодерної доби	10	0	0	0	0	10	10	0	0	0	0
4	Українська ідентичність в умовах Австро-Угорської та Російської імперій	17.5	0	0	0	0	17.5	17.5	0	0	0	0
5	Українська ідентичність в умовах тоталітарних режимів	7.5	0	0	0	0	7.5	7.5	0	0	0	0
6	Цивілізаційний вимір ідентичностей незалежної України	15	0	0	0	0	15	15	0	0	0	0
7	Громадянська і цивілізаційна ідентичність українців в умовах цифровізації та глобалізації	7.5	0	0	0	0	7.5	7.5	0	0	0	0
Контрольні заходи												
1	диференційний залік	6	0	0	0	0	6	0	0	0	6	0
Індивідуальні завдання												
1	інші індивідуальні завдання	6.5	0	0	0	0	6.5	0	0	0	0	6.5
<i>Всього з навчальної дисципліни (заочна форма навчання)</i>		<i>90</i>	<i>6</i>	<i>4</i>	<i>2</i>	<i>0</i>	<i>84</i>	<i>71</i>	<i>0.5</i>	<i>0</i>	<i>6</i>	<i>6.5</i>

	РЕГЛАМЕНТ ДИСЦИПЛІНИ «Національна ідентичність» Ступінь вищої освіти Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл Спеціальність: освітня програма 017 Фізична культура і спорт: Фізична культура і спорт Рік навчання 2025 Тривалість один семестр Форма навчання денна, заочна Мова викладання українська
Викладач(і)	Зякун Алла Іванівна, Дегтярьов Сергій Іванович
Контактна інформація викладача	e-mail: s.degtyarev@yur.sumdu.edu.ua Особистий кабінет
Час та місце проведення консультацій	Онлайн Google meet
Посилання на освітні платформи для онлайн занять	MIXX, Google meet.
Посилання на си́лабус в каталозі курсів	https://pg.cabinet.sumdu.edu.ua/report/course/4a87d45420967dc6675d03e27ff096645080606
Засоби зворотного зв'язку із групою щодо отримання та опрацювання виданих матеріалів	e-mail: s.degtyarev@yur.sumdu.edu.ua Особистий кабінет

ПОЛІТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо академічної доброчесності

Всі роботи, визначені регламентом, повинні бути виконані здобувачем самостійно. Під час виконання письмового модульного або підсумкового контролю списування заборонене. Роботи здобувача вищої освіти не повинні містити плагіату, фактів фабрикації та фальсифікації списування. Всі письмові роботи проходять перевірку унікальності з наступним аналізом викладачем результатів перевірки з метою визначення коректності посилань на текстові та ілюстративні запозичення.

Під час вивчення дисципліни неприпустимими також є інші прояви академічної недоброчесності, перелік яких визначено Кодексом академічної доброчесності університету.

У разі, якщо викладачем виявлено порушення академічної доброчесності з боку здобувача вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни, викладач має право вчинити одну з наступних дій:

- знизити на величину до 40% включно кількість балів, отриманих при виконанні завдання на практичному занятті;
- надати рекомендації щодо доопрацювання обов'язкового домашнього завдання із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину 25% включно;
- не зараховувати обов'язкове домашнє завдання без надання права його перероблення;
- призначити перескладання письмового модульного або підсумкового контролю із зниженням

підсумкової кількості отриманих балів на величину до 15% включно;
- відмовити в перескладанні письмового модульного або підсумкового контролю.

Політика щодо використання інструментів штучного інтелекту при виконанні завдань навчальної дисципліни

Політика використання інструментів штучного інтелекту (ChatGPT, Tome тощо) оголошується викладачем на початку курсу.

Заборонено використовувати інструменти штучного інтелекту для підготовки робіт, визначених силабусом та регламентом навчальної дисципліни.

Несанкціоноване використання інструментів штучного інтелекту є порушенням академічної доброчесності.

Політика щодо використання матеріалів з джерел відкритого доступу

При використанні здобувачами освіти матеріалів з джерел відкритого доступу для підготовки робіт, визначених силабусом та регламентом навчальної дисципліни, вони обов'язково мають дотримуватись умов ліцензій Creative Commons на використання об'єктів авторського права.

Політика щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних обставин (хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі).

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Роботи (завдання, презентації, реферати, тощо), що були вчасно здані оцінюються згідно пункту 10 силабусу. Роботи, які здаються з порушенням строків без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Роботи, які виконані з недотриманням вимог повертаються на доопрацювання.

Політика щодо оскарження результатів оцінювання

Оскарженню можуть підлягати результати оцінювання з модульних та семестрових атестацій. Для цього здобувач має подати апеляцію на ім'я директора/декана у день проведення атестаційного заходу чи після оголошення результатів його складання, але не пізніше наступного робочого дня. За розпорядженням директора створюється комісія з розгляду апеляції.

За рішенням апеляційної комісії оцінка може змінюватися у разі встановлення порушень під час проведення атестацій.

Критерії оцінювання

Політика оцінювання

Політика оцінювання здійснюється за нормами викладеними в силабусі дисципліни в межах 100 балів, з них 60 поточні семестрові та 40 балів залік. Сумативний підсумковий контроль навчальних досягнень по дисципліні включає: Звіт за семінарськими заняттями (усне або письмове опитування) - на семінарських заняттях протягом семестру до 50 балів. Максимальну оцінку, яку може отримати студент за одне опитування 5 балів (Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок), 4 бали (Загалом правильна робота з певною кількістю помилок), 3 бал (Виконання задовольняє мінімальні критерії). Захист реферату чи презентації - 10 балів. Залік - проводиться у письмовій формі та оцінюється максимально в 40 балів.